

Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 7 december 2018, nr. WJZ/18055953, houdende regels inzake de verlening van mandaat, volmacht en machtiging voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2019 (Besluit mandaat, volmacht en machtiging LNV 2019)

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Gelet op afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3, tweede lid, van het Coördinatiebesluit organisatie en bedrijfsvoering rijksdienst 2011;

Handelende met instemming van de Minister van Economische Zaken en Klimaat;

Gezien de schriftelijke instemming van de secretaris-generaal van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de plaatsvervangend secretaris-generaal van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur-generaal Klimaat en Energie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Regio van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de Chief Economist van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Bureau Bestuursraad van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, het hoofd van de afdeling Financiële Diensten en Administratie van de directie Financieel-Economische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de algemeen directeur Dienst ICT Uitvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat;

Besluit:

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. *de minister*: de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- b. *de secretaris-generaal*: de secretaris-generaal van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- c. *de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering*: de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- d. *de hoofden van dienst*:
 - 1°. de directeur-generaal Agro;
 - 2°. de directeur-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied;
 - 3°. de directeur Bestuurlijke en Politieke Zaken;
 - 4°. de directeur Communicatie;
 - 5°. de directeur Financieel-Economische Zaken;
 - 6°. de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit;
- e. *de P&O-aangelegenheden*: de aangelegenheden op het gebied van personeel, organisatie en formatie en het daarmee samenhangende budget;
- f. *het BBRA*: het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984;
- g. *het ARAR*: het Algemeen Rijksambtenarenreglement.

Artikel 2

De organisatie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wordt vastgesteld overeenkomstig de bij dit besluit behorende bijlage.

Artikel 3

1. Mandaat, volmacht en machtiging in de zin van dit besluit heeft geen betrekking op:
 - a. bevoegdheden, privaatrechtelijke rechtshandelingen en andere handelingen dan een besluit of een privaatrechtelijke rechtshandeling met betrekking waartoe een wettelijk voorschrift zich tegen verlening van mandaat, volmacht of machtiging verzet;
 - b. bevoegdheden, privaatrechtelijke rechtshandelingen en andere handelingen dan een besluit of een privaatrechtelijke rechtshandeling waarvan de aard zich tegen verlening van mandaat, volmacht of machtiging verzet.
2. Aangelegenheden waarvan de aard zich tegen verlening van mandaat, volmacht of machtiging verzet zijn in ieder geval:
 - a. beslissingen omtrent politieke beleidswijzigingen en omtrent de uitbreiding of beperking van de bemoeienissen van de minister;
 - b. het vaststellen van ministeriële regelingen en beleidsregels, met uitzondering van ministeriële regelingen als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b, artikel 6, derde en vierde lid en beleidsregels als bedoeld in artikel 6, zevende lid;
 - c. delegatie van bevoegdheden;
 - d. het beslissen op een bezwaarschrift tegen een besluit dat door de minister of namens de minister door de secretaris-generaal is genomen;
 - e. aangelegenheden met betrekking tot de secretaris-generaal.
3. Mandaat, volmacht en machtiging in de zin van dit besluit heeft voorts geen betrekking op het afdoen van stukken bestemd voor:
 - a. de Koning en het Kabinet van de Koning;
 - b. de raad van ministers of de daaruit gevormde vaste colleges;
 - c. een minister of een staatssecretaris;
 - d. de voorzitter van de Eerste of de Tweede Kamer der Staten-Generaal of de voorzitter van een uit een van die kamers gevormde commissie;
 - e. de Raad van State, behoudens voor zover het betreft bestuursrechtelijke procedures of het aanbieden van documenten van louter informatieve aard;
 - f. de Algemene Rekenkamer behoudens voor zover het betreft gevraagde inlichtingen of gedane verzoeken of het aanbieden van documenten van louter informatieve aard;
 - g. een adviescollege in de zin van de Kaderwet adviescolleges;
 - h. autoriteiten in binnen- of buitenland, in rang gelijk aan of hoger dan een minister.

§ 2. Mandaat, volmacht en machtiging aan ondergeschikten

Artikel 4

1. Aan de secretaris-generaal wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor:
 - a. aangelegenheden op het gebied van de ambtelijke leiding van al hetgeen het ministerie betreft, zoals nader omschreven in de toelichting bij het koninklijk besluit van 18 oktober 1988, houdende regeling van de functie en verantwoordelijkheid van de secretaris-generaal (Stb. 1988, 499);
 - b. het vaststellen van ministeriële regelingen als bedoeld in artikel 31a van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, artikel 5.2 van de Wet dieren en het nemen van besluiten die noodzakelijk zijn ter uitvoering van Europese verordeningen op het gebied van het Europese Visserijbeleid;
 - c. het vaststellen van circulaire's, met uitzondering van circulaire's die naar het oordeel van de secretaris-generaal door een hoofd van dienst moeten worden vastgesteld;
 - d. het vaststellen van de werkterreinen van de hoofden van dienst;
 - e. aangelegenheden op het werkterrein van de hoofden van dienst:
 - 1°. ten aanzien waarvan de secretaris-generaal in een incidenteel geval aan een hoofd van dienst mededeling heeft gedaan dat hij door hem zullen worden behandeld of;
 - 2°. die door een hoofd van dienst aan de secretaris-generaal ter afhandeling worden voorgelegd, tenzij hij naar het oordeel van de secretaris-generaal door een ander hoofd van dienst moeten worden behandeld;
 - f. het verkennen van de inrichting en de opbouw van nieuwe organisatieonderdelen binnen het ministerie;
 - g. aangelegenheden op het gebied van de Wet openbaarheid van bestuur, waaronder begrepen het nemen van beslissingen op bezwaarschriften, voor zover niet behorend tot het werkterrein van een hoofd van dienst;
 - h. het uitoefenen van de bevoegdheden van de minister inzake benoeming, goedkeuring van benoemingen, schorsing, ontslag en vergoeding van ambtenaren en andere personen in organen van rechtspersonen, zelfstandige bestuursorganen, commissies en colleges, voor

- zover daarvoor geen mandaat, volmacht en machtiging is verleend aan een hoofd van dienst;
- i. aangelegenheden op het gebied van personeel, financiën, organisatie en bedrijfsvoering, voor zover niet vallend onder het werkterrein van een hoofd van dienst;
 - j. aangelegenheden op het gebied van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), waaronder begrepen het nemen van beslissingen op bezwaarschriften;
 - k. aangelegenheden op het gebied van de Wet hergebruik van overheidsinformatie, waaronder begrepen het nemen van beslissingen op bezwaarschriften, voor zover niet behorend tot het werkterrein van een hoofd van dienst;
 - l. aangelegenheden op het gebied van de Algemene verordening gegevensbescherming, waaronder begrepen het nemen van beslissingen op bezwaarschriften, voor zover niet behorend tot het werkterrein van een hoofd van dienst of voor zover niet binnen een redelijke termijn te achterhalen is welk hoofd van dienst verantwoordelijke is;
 - m. het vervullen van de bestuurlijke contactfunctie voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit met regionale sleutelfiguren in geval van het uitbreken van een crisis;
 - n. de algemene coördinatie van de belangen, het beleid en de activiteiten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit inzake Caribisch Nederland, inclusief algemeen bestuurlijke taken;
 - o. het in overeenstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wet veiligheidsonderzoeken aanwijzen van functies die de mogelijkheid bieden de nationale veiligheid te schaden als vertrouwensfuncties;
 - p. het invulling geven aan de eigenaarsrol van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit richting de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en de zelfstandige bestuursorganen;
 - q. het afnemen van de eed of de belofte bij de indiensttreding van een medewerker bij het kernministerie, bedoeld in artikel 51, eerste lid, van het Algemeen Rijksambtenarenreglement.
2. Tot de aangelegenheden, bedoeld in het eerste lid, onderdeel i, behoren in ieder geval:
- a. het vaststellen van de organisatie en formatie van de diensten:
 - 1°. het directoraat-generaal Agro;
 - 2°. het directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied;
 - 3°. de directie Bestuurlijke en Politieke Zaken;
 - 4°. de directie Communicatie;
 - 5°. de directie Financieel-Economische Zaken.
 - b. het vaststellen van de apparaatskosten van de diensten;
 - c. het vaststellen van interne circulaire;
 - d. beslissingen op bezwaarschriften inzake personeelsaangelegenheden voor zover daarvoor geen mandaat, volmacht en machtiging is verleend aan de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat;
 - e. personeelsaangelegenheden met betrekking tot de hoofden van dienst;
 - f. het nemen van besluiten en het verrichten van overige handelingen ten aanzien van medewerkers voor wie salarisschaal 15 of hoger van bijlage B van het BBRA geldt, respectievelijk kandidaten voor functies waarvoor die salarisschalen gelden, betreffende:
 - 1°. het aanstellen in vaste of tijdelijke dienst en het beëindigen van vaste of tijdelijke aanstellingen;
 - 2°. het bevorderen naar een hogere salarisschaal;
 - 3°. het verlenen van buitengewoon verlof ten behoeve van het vervullen van een functie bij een internationale volkenrechtelijke organisatie op grond van artikel 34 van het ARAR;
 - 4°. het opdragen van een andere functie op basis van artikel 57 van het ARAR;
 - 5°. het opdragen van tijdelijke andere werkzaamheden op basis van artikel 58 van het ARAR;
 - 6°. het toekennen van een terugkeergarantie, al dan niet op grond van sociaal flankerend beleid;
 - 7°. het toekennen van financiële tegemoetkomingen op grond van sociaal flankerend beleid;
 - 8°. het toekennen van schadeloosstellingen boven een bedrag van € 10.000 op grond van artikel 69 van het ARAR;
 - 9°. het opleggen van disciplinaire straffen op grond van artikel 81 van het ARAR;
 - 10°. het schorsen op grond van artikel 91 van het ARAR;
 - 11°. het verminderen van bezoldiging tijdens schorsing op basis van artikel 92 van het ARAR.

Artikel 5

Aan de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor:

- a. het sturing geven aan de organisatie en bedrijfsvoeringsaspecten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit waaronder het vaststellen van de begroting op de apparaatskosten en personeelsbudgetten;
- b. het beslissen over gemeenschappelijke en generieke ICT-vraagstukken van het ministerie;

- c. het sturing geven aan en bewaken van de uitvoering van departementale taakstellingen;
- d. het begeleiden van transitie- en organisatietrajecten die voortvloeien uit wijzigingen binnen de organisatie;
- e. het vervangen van de secretaris-generaal in overleggen met de medezeggenschap en centrales van verenigingen van ambtenaren;
- f. het optreden als Chief Information Officer (CIO) van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit door onder meer het voorzitten van de LNV CIO-raad en het binnen het ministerie beheren van het portfolio op het gebied van informatievoorziening en sturen op de naleving van (inter)departementale kaders;
- g. het voorzitten van het Bedrijfsvoeringoverleg van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- h. het invulling geven aan de bedrijfsmatige relatie met de aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gelieerde organisaties met publieke taken;
- i. het sturing geven aan inbreng in projecten die voortvloeien uit het overleg tussen secretarissen-generaal;
- j. het vertegenwoordigen van het ministerie in interdepartementale gremia, waaronder de Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijksdienst en de Interdepartementale Commissie Chief Information Officers;
- k. het vorderen van opgaven en inlichtingen op grond van artikel 5.3 van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), het handhaven, bedoeld in de artikelen 5.4, 5.5. en 5.6 van de WNT, ten aanzien van de in artikel 1 van die wet bedoelde rechtspersonen, instellingen en topfunctionarissen en de invordering van verbeurde dwangsommen en van gemaakte kosten voor bestuursdwang als bedoeld in artikel 5:25 van de Algemene wet bestuursrecht, voor zover deze verband houden met de voorgaande bevoegdheid;
- l. het zorg dragen voor aangelegenheden op het gebied van de Wet openbaarheid van bestuur, voor zover niet behorend tot het werkkterrein van een hoofd van dienst;
- m. het zorg dragen voor aangelegenheden op het gebied van de Wet hergebruik van overheidsinformatie, voor zover niet behorend tot het werkkterrein van een hoofd van dienst;
- n. het zorg dragen voor aangelegenheden op het gebied van de Algemene verordening gegevensbescherming, voor zover niet behorend tot het werkkterrein van een hoofd van dienst of voor zover niet binnen een redelijke termijn te achterhalen is welk hoofd van dienst verantwoordelijke is;
- o. het zorg dragen voor aangelegenheden op het gebied van de Archiefwet 1995, voor zover niet behorend tot een hoofd van dienst, waaronder het voor het gehele ministerie vaststellen van beheersregels en selectielijsten als bedoeld in de artikelen 14 van het Archiefbesluit 1995 en 5, tweede lid, onderdeel b, van de Archiefwet 1995 en het stellen van beperkingen aan de openbaarheid van archiefbescheiden bij de overbrenging als bedoeld in artikel 15 van de Archiefwet 1995;
- p. het afnemen van de eed of de belofte bij de indiensttreding van een medewerker bij het kernministerie, bedoeld in artikel 51, eerste lid, van het Algemeen Rijksambtenarenreglement.

Artikel 6

1. Aan de hoofden van dienst wordt, ieder voor zich, mandaat, volmacht en machtiging verleend voor aangelegenheden op zijn werkkterrein, als bedoeld in de bijlage van dit besluit, waaronder begrepen de P&O-aangelegenheden van zijn dienst, met uitzondering van aangelegenheden waarvoor mandaat, volmacht en machtiging is verleend aan de secretaris-generaal, de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering of aan een ander hoofd van dienst.
2. Aan de hoofden van dienst wordt tevens, ieder voor zich, voor zijn werkkterrein, mandaat en machtiging verleend voor aangelegenheden inzake de benoeming, ontslag en vergoeding van leden van adviescommissies ter zake van subsidieverlening.
3. Aan de directeur-generaal Agro wordt mandaat en machtiging verleend inzake de benoeming, schorsing, ontslag en vergoeding van de leden en de secretaris van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden.
4. Aan de directeur-generaal Agro wordt tevens mandaat en machtiging verleend voor het vaststellen van ministeriële regelingen als bedoeld in artikel 31a van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren en artikel 5.2 van de Wet dieren.
5. Aan de directeur-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied wordt mandaat en machtiging verleend voor het nemen van besluiten die noodzakelijk zijn ter uitvoering van Europese verordeningen op het gebied van het Europees Visserijbeleid.
6. Aan de directeur-generaal Agro en de directeur-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied wordt tevens, ieder voor zich, mandaat en machtiging verleend voor het afnemen van de eed of de belofte bij de indiensttreding van een medewerker bij het kernministerie, bedoeld in artikel 51,

eerste lid, van het Algemeen Rijksambtenarenreglement.

7. Aan de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit wordt op zijn werkterrein, mandaat en machtiging verleend voor het vaststellen van beleidsregels.
8. Aan de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit wordt tevens mandaat, volmacht en machtiging verleend voor het behandelen van niet op personeelsaangelegenheden betrekking hebbende bezwaarschriften op zijn werkterrein, waaronder begrepen het nemen van beslissingen op bezwaarschriften tegen besluiten die in mandaat zijn genomen of behandeld door hem of door onder hem ressorterende medewerkers, en het instellen en het voeren van beroep, hoger beroep en voorlopige voorziening procedures die niet op personeelsaangelegenheden betrekking hebben.
9. Aan de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit wordt voorts volmacht en machtiging verleend voor het aangaan van verplichtingen inzake het verlenen van opdrachten aan externe juridische dienstverleners op zijn werkterrein.

§ 3. Instructies

Artikel 7

Mandaat en volmacht worden uitgeoefend met inachtneming van:

- a. ter zake geldende algemeen verbindende voorschriften, beleidsregels, de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, Aanwijzingen voor de rijksdienst en andere van toepassing zijnde regelingen, circulaire en instructies;
- b. de in de beschrijving van de administratieve organisatie voorgeschreven medeparaafprocedures alsmede andere afspraken omtrent afstemming en coördinatie.

Artikel 8

1. Het krachtens mandaat, volmacht of machtiging ondertekenen van stukken geschiedt als volgt:
De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:
(handtekening)
(naam functionaris)
(functie)
2. Het krachtens mandaat, volmacht of machtiging ondertekenen van automatisch gegenereerde stukken geschiedt als volgt:
De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:
(naam functionaris)
(functie)
Dit bericht is automatisch gegenereerd en bevat daarom geen handtekening.
3. In uitzondering op het tweede lid kan een automatisch gegenereerd stuk ook met handtekening worden ondertekend. De ondertekening geschiedt dan zoals genoemd in het eerste lid.

§ 4. Ondermandaat

Artikel 9

1. De secretaris-generaal kan aan een hoofd van dienst binnen diens werkterrein ondermandaat en machtiging verlenen voor benoeming, schorsing, ontslag en vergoeding van ambtenaren en andere personen in organen van rechtspersonen, zelfstandige bestuursorganen, commissies en colleges.
2. De secretaris-generaal kan tevens ondermandaat, volmacht en machtiging verlenen aan functionarissen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor het verkennen van de inrichting en de opbouw van nieuwe organisatieonderdelen binnen het ministerie;
3. De secretaris-generaal kan voorts aan een hoofd van dienst ondermandaat, volmacht en machtiging verlenen voor P&O-aangelegenheden van zijn dienst, waarvoor de secretaris-generaal of de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat krachtens dit besluit mandaat, volmacht en machtiging heeft verkregen.

4. De secretaris-generaal kan voorts aan de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering ondermandaat, volmacht en machtiging verlenen voor aangelegenheden op zijn werkterrein, waaronder voor P&O-aangelegenheden.

Artikel 10

1. De hoofden van dienst kunnen, ieder voor zich, voor hun werkterrein, voor aangelegenheden als bedoeld in artikel 6, eerste lid, ondermandaat, volmacht en machtiging verlenen aan hun plaatsvervangers, en wat het werkterrein van ondergeschikte organisatieonderdelen of functionarissen betreft, aan de hoofden van die onderdelen en aan die functionarissen en aan hun plaatsvervangers.
2. Voor P&O-aangelegenheden geldt, in afwijking van het eerste lid, dat geen ondermandaat, volmacht en machtiging mag worden verleend voor de volgende aangelegenheden:
 - a. het aanstellen in vaste of tijdelijke dienst of het beëindigen van vaste of tijdelijke aanstellingen;
 - b. het verlenen van buitengewoon verlof op grond van artikel 34 van het ARAR;
 - c. het opdragen van een andere functie op grond van artikel 57 van het ARAR;
 - d. het opdragen van tijdelijke andere werkzaamheden op grond van artikel 58 van het ARAR;
 - e. het bevorderen naar een hogere salarisschaal;
 - f. het toekennen van beloningen;
 - g. het toekennen van schadeloosstellingen op grond van artikel 69 van het ARAR;
 - h. het schorsen op grond van artikel 91 van het ARAR;
 - i. het toekennen van een terugkeergarantie;
 - j. het afnemen van de eed en belofte.
3. De secretaris-generaal kan aan de hoofden van dienst schriftelijk toestemming geven voor het, in afwijking van het tweede lid, verlenen van ondermandaat, volmacht en machtiging. Een afschrift hiervan wordt aan de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat toegezonden.

Artikel 11

1. Het verlenen van ondermandaat, volmacht en machtiging alsmede wijziging daarvan, geschiedt schriftelijk en wat de formulering betreft in overeenstemming met de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.
2. Een afschrift van besluiten inzake ondermandaat, volmacht en machtiging als bedoeld in de artikelen 9 en 10 wordt gezonden aan de secretaris-generaal, de directeur Financieel-Economische Zaken, de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de Auditdienst Rijk en de Algemene Rekenkamer.

§ 5. Vervanging

Artikel 12

1. De uit dit besluit voor de secretaris-generaal voortvloeiende bevoegdheden gaan in geval van zijn afwezigheid over op de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering. Bij afwezigheid van zowel de secretaris-generaal als de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering gaan de uit dit besluit voortvloeiende bevoegdheden over op een door de secretaris-generaal aangewezen directeur-generaal.
2. De uit dit besluit voor de hoofden van dienst voortvloeiende bevoegdheden gaan in geval van afwezigheid over op hun plaatsvervanger, met uitzondering van de bevoegdheid tot het verlenen van ondermandaat, volmacht en machtiging.

§ 6. Ondertekening bij afwezigheid minister

Artikel 13

1. Indien afwezigheid of ontstentenis van de minister eraan in de weg staat dat een door de minister genomen besluit door hem wordt ondertekend, kan, tenzij een wettelijk voorschrift of de aard van de bevoegdheid zich ertegen verzet, een besluit namens de minister worden ondertekend door de secretaris-generaal.
2. In het geval bedoeld in het eerste lid geschiedt het ondertekenen als volgt:

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:
overeenkomstig het door de minister genomen besluit:
(handtekening)
(naam)
secretaris-generaal

§ 7. Mandaat, volmacht en machtiging aan niet-ondergeschikten

§ 7.1. Dienstonderdelen van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat die ook taken verrichten voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Artikel 14

1. De directie Bedrijfsvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de directie Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat verrichten, ieder voor zich, de aan hen opgedragen taken in het Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZK 2019 en de bijlage Organisatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat ook voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
2. De directie Algemene Economische Politiek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de directie Regio van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat verrichten, ieder voor zich, de aan hen opgedragen taken in het Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZK 2019 en de bijlage Organisatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, voor zover van toepassing, ook voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
3. De directie Bureau Bestuursraad van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de directie Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat verrichten, ieder voor zich, de aan hen opgedragen taken in het Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZK 2019 en de bijlage Organisatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, voor zover van toepassing, ook voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
4. De afdeling Financiële Diensten en Administratie van de directie Financieel-Economische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat verricht de taken betreffende de financiële administratie ook voor de directie Financieel-Economische Zaken van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
5. De Dienst ICT Uitvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat verrichten, ieder voor zich, de aan hen opgedragen taken in het Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZK 2019 en de bijlage Organisatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, voor zover van toepassing, ook voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

§ 7.2. Mandaat, volmacht en machtiging aan hoofden van dienst en andere functionarissen van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Artikel 15

Aan de secretaris-generaal van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de plaatsvervangend secretaris-generaal van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de directeur-generaal Klimaat en Energie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt, ieder voor zich, mandaat en machtiging verleend voor het afnemen van de eed of de belofte bij de indiensttreding van een medewerker bij het kernministerie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, bedoeld in artikel 51, eerste lid, van het Algemeen Rijksambtenarenreglement.

Artikel 16

Aan de directeur Regio van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor besluiten, privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen die verband houden met:

- a. het vertegenwoordigen van het gehele ministerie in de regio, met name via de regioambassadeurs die bij de directie Regio zijn ondergebracht en het fungeren als bestuurlijke schakel tussen de bewindslieden/ambtelijke top en de regionale en lokale bestuurders, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties;
- b. het onderhouden van een relevant regionaal netwerk en kennis van de regio's ten behoeve van het

- gehele departement (horizontale regionale functie) alsmede het inbrengen van dit netwerk en deze kennis in landelijke beleidstrajecten van de directoraten-generaal van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- c. het signaleren van ontwikkelingen en stemmingen in de regio over actuele opgaven en ambities, het verbinden van de regionale opgave met de juiste beleidsdirecties en andere relevante spelers en het organiseren van het juiste platform om de belangen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de regio te bespreken;
 - d. het vervullen van de bestuurlijke verbindingsschakel voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in het crisisbeheersingsproces;
 - e. de algemene coördinatie van de belangen, het beleid en de activiteiten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit inzake Caribisch Nederland, inclusief algemeen-bestuurlijke zaken.

Artikel 17

Aan de Chief Economist van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor besluiten, privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen ten behoeven van het versterken van het duurzaam economisch groeivermogen van Nederland en het scheppen van voorwaarden voor een goed functionerende economie en markten door middel van:

- a. het analyseren van en het adviseren over en waar nodig interveniëren op het gebied van macro-economische ontwikkelingen, arbeidsmarkt en sociale zekerheid, collectieve sector, overheidsfinanciën en ordening voor zover de algemeen-economische of budgettaire aspecten leidend zijn;
- b. het analyseren van en adviseren over algemeen-economische aspecten van EU-beleid, waaronder macro economische beleidscoördinatie in EU-verband, EU 2020 en Ecofin;
- c. het begeleiden en waar nodig initiëren van activiteiten in het kader van het beleid gericht op structurele hervorming van de Nederlandse economie;
- d. het verkennen, het agenderen, het aanjagen en het adviseren van ontwikkelingen en vraagstukken in de breedte van het beleidsterrein van het Ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit;
- e. het versterken van het strategisch vermogen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit;
- f. het coördineren van het fiscale beleid binnen het Ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit.

Artikel 18

1. Aan de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor besluiten, privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen die verband houden met:
 - a. het ontwikkelen van beleid en adviseren van de departementsleiding en het management en het leveren van een bijdrage aan interdepartementale beleidsontwikkeling op het gebied van de facilitaire diensten, personeel en organisatie, inkoop, ICT-toepassingen, informatievoorziening, huisvesting en ondersteuning van het management bij de directoraten-generaal en de stafdirecties;
 - b. het adviseren van de departementsleiding en het management over het implementeren van beleid op het gebied van management development (ABD), mobiliteit, werving, opleiding, de personeelscyclus, leren en ontwikkelen, diversiteit en gezond & veilig werken (of vitaliteit);
 - c. het ondersteunen en adviseren van de departementsleiding en het management inzake medezeggenschap, personeelsadvies en sociaal-juridische zaken;
 - d. het uitvoeren van taken rond personeels- en salarisadministratie voor zover die niet bij P-Direkt zijn ondergebracht en met betrekking tot de personeelsstichting;
 - e. het beschikbaar stellen en houden van ICT-toepassingen, ondersteuning bij het gebruik van toepassingen en het functioneel beheer van concernapplicaties en gegevensbeheer voor Identity Management;
 - f. het geven van sturing aan de Dienst ICT Uitvoering;
 - g. het uitvoeren van zowel alle operationele taken binnen het spectrum van digitale informatievoorziening als de wettelijke taken die hierover zijn vastgelegd voor het kernministerie;
 - h. het voorzien in informatiecentra, interne nieuwsvoorziening en intranet;
 - i. het adviseren over en het ontwikkelen van nieuwe informatieproducten, informatiekanaalen, toepassingen en functionaliteiten;
 - j. het coördineren van de inkoop van het ministerie;
 - k. het aangaan van overeenkomsten op het terrein van roerende goederen en dienstverlening, alsmede het materiële beheer van roerende goederen;
 - l. het in opdracht van de secretaris-generaal, de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering of een hoofd van dienst aangaan en ondertekenen van inkoopopdrachten en contracten;
 - m. het voeren van regie op het gebied van kantoorhuisvesting zoals opgenomen in de masterplan-

- nen Rijkshuisvesting en op de pied-à-terres voor de politieke top, waaronder begrepen het tekenen van de akte van ingebruikgeving met het Rijksvastgoedbedrijf, het bepalen van de huisvestingsbehoefte en het sturen op regionale vestiging en volume op het gebied van huisvesting en huur van vastgoed;
- n. het voorzien in overige facilitaire zaken, waaronder begrepen maar niet beperkt tot personenvervoer, vertaaldiensten, telefooncentrale en uitvoering van evenementen;
 - o. het voorzien in de secretariële ondersteuning bij de directoraten-generaal en de stafdirecties en het standaardiseren van bijbehorende werkprocessen;
 - p. het adviseren van het management bij de directoraten-generaal en de stafdirecties op bedrijfsvoeringsterreinen en het doorgeleiden van wensen naar het juiste onderdeel binnen de directie Bedrijfsvoering;
 - q. het ondersteunen van concern en bestuur bij organisatieontwikkeling en verandertrajecten door middel van advisering, teamcoaching en procesbegeleiding;
 - r. voorbereiden van (inter)departementaal overleg op het terrein van organisatie en bedrijfsvoering en het zorg dragen voor een integrale afweging;
 - s. het voortouw nemen op bedrijfsvoeringsbrede thema's zoals het nieuwe werken, (informatie-)beveiliging, integriteit en programmatisch werken;
 - t. het voorzien in expertise en capaciteit op het terrein van beleid (projectenpool), bedrijfsvoering en interim-management;
 - u. het leveren van diensten en voorzieningen voor een vlot verloop van het dagelijkse werk voor de individuele medewerker van het kernministerie, waaronder begrepen maar niet beperkt tot het reserveren van vergaderzalen met catering, het voorzien in toegangspassen en het afhandelen van vragen en storingsmeldingen;
 - v. het behandelen van verzoeken tot het organiseren van evenementen en verzoeken tot interne verhuizingen;
 - w. het verzorgen van de communicatie binnen het kernministerie inzake bedrijfsvoeringsonderwerpen;
 - x. het leveren van managementinformatie ten behoeve van de departementsleiding en dienstonderdelen op het gebied van bedrijfsvoering;
 - y. de controle op de personele budgetten, processen en formatie van het kernministerie;
 - z. de financiële controle op materiele budgetten en het bewaken van de kwaliteit van werkprocessen van de directie;
 - aa. het in opdracht van een hoofd van dienst autoriseren van medewerkers van het directoraat-generaal Agro, het directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied, de directie Bestuurlijke en Politieke Zaken, de directie Communicatie en de directie Financieel-Economische Zaken, voor het afnemen van digitale overheidsdiensten door middel van het inkopen, uitgeven en beheren van digitale authenticatiemiddelen;
 - bb. het geven van sturing van ten aanzien van budgetten en kwaliteit van dienstverlening aan shared service organisaties (SSO's) en concern dienstverleners (CDV's) op het gebied van bedrijfsvoeringsdienstverlening;
 - cc. het zorg dragen voor een actuele inschrijving van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
 - dd. het coördineren en het ontwerpen van de selectielijsten zoals bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de Archiefwet 1995 voor het gehele ministerie.
2. Aan de directeur Bedrijfsvoering wordt tevens mandaat, volmacht en machtiging verleend voor het nemen van besluiten en het verrichten van overige handelingen ten aanzien van medewerkers voor wie salarisschaal 1 tot en met 14 van bijlage B van het BBRA geldt, betreffende:
- a. beslissingen op bezwaarschriften inzake personeelsaangelegenheden met uitzondering van de beslissingen op bezwaarschriften tegen besluiten die in mandaat zijn genomen door hem of door hem aangewezen ambtenaren;
 - b. het verlenen van buitengewoon verlof ten behoeve van het vervullen van een functie bij een internationale volkenrechtelijke organisatie op grond van artikel 34 van het ARAR;
 - c. het toekennen van een terugkeergarantie op grond van sociaal flankerend beleid;
 - d. het toekennen van financiële tegemoetkomingen op grond van sociaal flankerend beleid;
 - e. het toekennen van schadeloosstellingen boven een bedrag van € 10.000 op grond van artikel 69 van het ARAR;
 - f. het opleggen van disciplinaire straffen op grond van artikel 81 van het ARAR;
 - g. het verminderen van bezoldiging tijdens schorsing op basis van artikel 92 van het ARAR;
 - h. het verlenen van ontslag op grond van artikel 99 van het ARAR en het verlenen van ontslag in combinatie met een financiële regeling.

Artikel 19

Aan de directeur Bureau Bestuursraad van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor:

- a. de administratieve ondersteuning van het coördineren van de stukkenstroom voor het parlement en de ministerraad;
- b. de administratieve ondersteuning van het voeren van het secretariaat van de bewindspersonenstaf en de bestuursraad;
- c. de administratieve ondersteuning van het coördineren van de stukkenstroom gericht aan de bewindspersonen en de ambtelijke top;
- d. het behandelen van aanvragen en ondersteuning voor Koninklijke onderscheidingen, de registratie en het beheer van relatiegeschenken, het coördineren en adviseren over activiteiten rond een overlijden en het coördineren en adviseren over evenementen;
- e. het houden van toezicht op de toepassing en de naleving van de geldende wet- en regelgeving inzake de verwerking van persoonsgegevens door een functionaris voor de gegevensbescherming;
- f. het adviseren over het beleid ten aanzien van financiële belangen (compliance);
- g. het zorgdragen voor het toezicht en het geven van advies over de integrale beveiliging van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, waaronder begrepen het (laten) onderzoeken van incidenten, het opstellen en onderhouden van de lijst vertrouwensfuncties en de coördinatie van veiligheidsonderzoeken;
- h. het facilitair ondersteunen van de bewindspersonen.

Artikel 20

Aan de directeur Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor:

- a. het ondersteunen bij externe optredens;
- b. het beheer van de Rijkshuisstijl;
- c. het vervullen van de liaisonfunctie tussen de redactie van Rijksoverheid.nl en de directie Communicatie;
- d. het adviseren over en het produceren van relevant beeldmateriaal ter ondersteuning van de interne en externe communicatie;
- e. het beheer van de rijksbrede mediatheek;
- f. het begeleiden van inkoop van communicatiediensten en -producten;
- g. het beantwoorden en doorgeleiden van burgercorrespondentie.

Artikel 21

Aan het hoofd van de afdeling Financiële Diensten en Administratie van de directie Financiële Economische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor het zorg dragen van het inrichten en het uitvoeren van de financiële administratie, waaronder het registreren van verplichtingen, het uitvoeren van betalingen en innen van vorderingen, het indienen van belastingaangiftes en het opleveren van financiële verantwoordingsinformatie.

Artikel 22

1. Aan de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor:
 - a. het vervaardigen van wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen;
 - b. het verstrekken van juridische adviezen (inclusief zorg voor registratie van verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur, de departementale staatssteuncoördinatie binnen het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de inhoudelijke toetsing van steunmaatregelen aan de staatssteunkaders en het afwickelen van steundossiers zoals het opstellen en verzenden van meldingen of andere mededelingen aan de Europese Commissie);
 - c. voor het behandelen van bezwaarschriften, waaronder begrepen het nemen van beslissingen op bezwaarschriften, waarvoor de secretaris-generaal niet bevoegd is en het voeren van voorlopige voorziening procedures, inzake aangelegenheden met betrekking tot de Wet openbaarheid van bestuur, de Wet hergebruik van overheidsinformatie en de Algemene verordening gegevensbescherming, met uitzondering van deze procedures over:
 - 1°. besluiten behorende tot het werkteerrein van de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat;
 - 2°. besluiten inzake personeelsaangelegenheden.
 - d. voor het voeren van beroep en hoger beroep, waaronder begrepen het instellen van beroep en hoger beroep en het voeren van voorlopige voorziening procedures, met uitzondering van deze procedures over:
 - 1°. besluiten behorende tot het werkteerrein van de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat;

- 2°. besluiten inzake personeelsaangelegenheden.
 - e. het behandelen van verzoeken van de Nationale ombudsman;
 - f. de interdepartementale staatssteuncoördinatie, inclusief het voorzitterschap en secretariaat van het Interdepartementaal Steun Overleg;
 - g. het opstellen van mandaatbesluiten, volmachten en machtigingen van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, waaronder dit besluit en het organisatiebesluit van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in de bijlage van dit besluit.
2. Aan de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt tevens volmacht en machtiging verleend voor het aangaan van verplichtingen inzake het verlenen van opdrachten aan externe juridische dienstverleners, met uitzondering van verplichtingen op het werkerrein van de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

Artikel 23

Aan de algemeen directeur van de Dienst ICT Uitvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor besluiten, privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen die verband houden met:

- a. het zorg dragen voor betrouwbare, gestandaardiseerde en kosten efficiënte ICT-services die de bedrijfsprocessen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ondersteunen;
- b. het zorg dragen voor de bewaking van het gebruik van digitale authenticatiemiddelen voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- c. het in opdracht van een hoofd van dienst autoriseren van medewerkers van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor het afnemen van digitale overheidsdiensten door middel van het inkopen, uitgeven en beheren van digitale authenticatiemiddelen;
- d. het zorgdragen voor het crypto-beheer van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, waaronder het autoriseren van gebruikers van cryptomiddelen, het registreren van in gebruik zijnde cryptomiddelen en het implementeren van de cryptografische technieken conform vigerende wet- en regelgeving.

Artikel 24

1. Aan de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor:
 - a. het uitvoeren van de in de Rijsoctrooiwet 1995 en de in de Wet van 28 oktober 1987, houdende regelen inzake de bescherming van oorspronkelijke topografieën van halfgeleiderproducten genoemde taken;
 - b. het als nationaal voorportaal samenwerken met het Europees Octrooi Bureau ter bevordering van de kennisbescherming;
 - c. het verzamelen, het analyseren en het voor derden toegankelijk maken van alle relevante octrooi informatie;
 - d. het ontsluiten en het klantvriendelijk beschikbaar stellen van informatie over industriële eigendomsrechten;
 - e. het aan derden aanbieden van zoeksystemen in de octrooiliteratuur;
 - f. het leveren van bijdragen voor de beleidsvoorbereiding van het kernministerie op het gebied van industriële eigendom;
 - g. het in samenwerking met het kernministerie deelnemen aan internationaal overleg over onderwerpen van industriële eigendom;
 - h. het geven van voorlichting over beschermingsvormen voor innovatieve ontwikkelingen;
 - i. het ondersteunen van ondernemers en publieke organisaties bij het internationaal ondernemen en samenwerken;
 - j. het stimuleren van internationale activiteiten met informatie over buitenlandse markten, met projectmatige en financiële ondersteuning en door het leggen van contacten met zakenpartners in het buitenland;
 - k. het geven van informatie over kansrijke sectoren in het buitenland, over buitenlandse markten en wet- en regelgeving;
 - l. het uitvoeren van regelingen en programma's ter financiële ondersteuning van sectoren en ondernemingen en het inbrengen van expertise bij het opstellen van plannen;
 - m. het leggen van contacten met interessante zakenpartners en relevante publieke organisaties in de markt of sector die de ondernemer wil betreden, via promotionele activiteiten;
 - n. het uitdragen en het versterken van de economische beeldvorming van Nederland in het buitenland;
 - o. de promotie van Nederland als vestigingslocatie voor buitenlandse investeerders;
 - p. de assistentie van buitenlandse bedrijven bij het nemen van hun vestigingsbesluit;
 - q. de coördinatie van de acquisitie-inspanningen op nationaal, regionaal en lokaal niveau;

- r. de beleidssignalering, binnen en buiten het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, ten aanzien van het Nederlandse vestigingsklimaat in internationaal perspectief;
 - s. het informeren van Nederlandse bedrijven, kennisinstellingen en overheden over innovaties, technologische ontwikkelingen en ontwikkelingen in het innovatiebeleid;
 - t. het bevorderen van internationale contacten op het gebied van innovatie(beleid) en technisch wetenschappelijke samenwerking;
 - u. het stimuleren van duurzame ontwikkeling en innovatie door een brug te slaan tussen markt en overheid;
 - v. het uitvoeren van overheidsbeleid met betrekking tot innovatie, energie en klimaat, milieu en leefomgeving;
 - w. het beslissen op verzoeken om ontheffing van de jaarrekeningplicht, zoals ontheffing van de verplichting tot het opmaken, het overleggen en het vaststellen van een jaarrekening of ontheffing van de verplichting tot het vermelden van gegevens betreffende deelnemingen;
 - x. het fungeren als landelijk opererende uitvoeringsorganisatie voor Europese en nationale regelgeving en programma's, onder meer gericht op subsidieverlening, inkomenssteun, vergunningverlening en maatregelen;
 - y. het bieden van ondersteuning bij de administratieve en financiële afwikkeling van crises;
 - z. het fungeren als loket voor burgers en ondernemers;
 - aa. de ontwikkeling en het beheer van gegevensregistraties van dieren, percelen, grondgebruik en relaties, en het beschikbaar stellen van gegevens aan andere publieke en private organisaties;
 - bb. de registratie en integratie van gegevens gericht op evaluatie en beleidsontwikkeling en de advisering over beleidsontwikkeling met het oog op de uitvoerbaarheid;
 - cc. het beschikbaar stellen van zijn inhoudelijke expertise, uitvoeringsdeskundigheid en infrastructuur aan andere opdrachtgevers binnen de overheid, nationaal en in EU-verband in de vorm van adviezen of anderszins;
 - dd. het vertalen van wet- en regelgeving naar effectief en efficiënt uitvoeringsbeleid;
 - ee. het in opdracht van een hoofd van dienst of de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering uitvoeren van aanbestedingsprocedures en het ondertekenen van contracten en raamovereenkomsten;
 - ff. het uitvoeren van gebiedsgericht beleid waaronder begrepen de inrichting van het landelijk gebied en het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van Geografische Informatiesystemen (GIS Competence Center);
 - gg. het behandelen van schadeverzoeken in het kader van een rijksinpassingsplan betreffende energieprojecten;
 - hh. het beoordelen van en het besluiten over projecten voor decentrale duurzame elektriciteitsopwekking;
 - ii. het uitvoeren van overheidsbeleid inzake de transparantiebenchmark en de Kristalprijs ter stimulering van maatschappelijk verantwoord ondernemen;
 - jj. het in opdracht van een hoofd van dienst voeren van het secretariaat van een adviescollege of adviescommissie, inclusief het betalen van de vergoedingen aan leden daarvan en het regelen van alle benodigde faciliteiten;
 - kk. het zorg dragen voor de verbetering van de professionaliteit van het aanbesteden en de naleving van de aanbestedingsregels in Nederland;
 - ll. het toetsen en verantwoorden van de besteding van Europese Fondsen vanuit de rol als Certificeringsautoriteit.
 - mm. het functioneren als erkend betaalorgaan voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid;
 - nn. het zorg dragen voor de implementatie en uitvoering van Europese verordeningen voor het visserijbeleid;
 - oo. het uitvoeren van de nationale en internationale visserij wet- en regelgeving.
2. Aan de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor besluiten, privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen die verband houden met de uitvoering van wet- en regelgeving en andere taken op het terrein van landbouw, natuur en voedselkwaliteit, waaronder begrepen: de Wet openbaarheid van bestuur, de Wet hergebruik van overheidsinformatie en de Algemene verordening gegevensbescherming, met uitzondering van die besluiten behorend tot het werkterrein van de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering, de directeur-generaal Agro, de directeur-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied, de directeur Bestuurlijke en Politieke Zaken, de directeur Communicatie, de directeur Financieel Economische Zaken en de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.
3. Aan de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt mandaat, volmacht en machtiging verleend voor het behandelen van niet op personeelsaangelegenheden betrekking hebbende bezwaarschriften, waaronder begrepen het nemen van beslissingen op bezwaarschriften, en het instellen en het

voeren van beroep, hoger beroep en voorlopige voorziening procedures met betrekking tot:

- a. besluiten die in mandaat zijn genomen of behandeld door hem of door onder hem ressorterende medewerkers;
 - b. andere besluiten, die niet in mandaat zijn genomen of behandeld door hem of door onder hem ressorterende medewerkers, op het terrein van landbouw, natuur en voedselkwaliteit, waarvoor vanuit het kernministerie aan hem opdracht is verleend.
4. Aan de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland wordt tevens op zijn werkterrein mandaat en machtiging verleend voor aangelegenheden inzake de benoeming, ontslag en vergoeding van leden van adviescommissies ter zake van subsidieverlening.
 5. Aan de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland wordt voorts volmacht en machtiging verleend voor het aangaan van verplichtingen inzake het verlenen van opdrachten aan externe juridische dienstverleners op zijn werkterrein.
 6. Aan de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland wordt tevens mandaat, volmacht en machtiging verleend voor het detacheren van functionarissen voor functies, waaronder schaal 15 of hoger, in het buitenland betreffende het Concordaat, het Landbouw Attaché-netwerk (LAN), experts nationaux détachés (END) bij de Europese Commissie, het Innovatie Attaché-netwerk (IAN), het Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) en Internationale Organisaties.

§ 8. Ondermandaat, volmacht en machtiging aan hoofden van dienst en andere functionarissen van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Artikel 25

1. De directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de Chief Economist van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Bureau Bestuursraad van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Financieel-Economische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de algemeen directeur van de Dienst ICT Uitvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, kunnen, ieder voor zich, ondermandaat, volmacht en machtiging verlenen aan onder hen ressorterende functionarissen.
2. De ondermandaatbesluiten van de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de algemeen directeur van de Dienst ICT Uitvoering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat zijn van overeenkomstige toepassing op werkzaamheden die worden verricht voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
3. Het ondermandaatbesluit van de Chief Economist van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is, voor zover het functionarissen van de directie Algemene Economische Politiek betreft, van overeenkomstige toepassing op werkzaamheden die worden verricht voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
4. Het ondermandaatbesluit van de directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is, voor zover het functionarissen van de directie Regio betreft, van overeenkomstige toepassing op werkzaamheden die worden verricht voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
5. De ondermandaatbesluiten van de directeur Bureau Bestuursraad van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de directeur Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat zijn, voor zover van toepassing, van overeenkomstige toepassing op werkzaamheden die worden verricht voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
6. Het ondermandaatbesluit van de directeur Financieel-Economische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is, voor zover het functionarissen van de afdeling Financiële Diensten en Administratie betreft, van overeenkomstige toepassing op werkzaamheden die worden verricht voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

7. Het verlenen van ondermandaat, volmacht en machtiging alsmede wijziging daarvan, geschiedt schriftelijk en wat de formulering betreft in overeenstemming met de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.
8. Een afschrift van besluiten inzake ondermandaat, volmacht en machtiging als bedoeld in het vorige lid wordt gezonden aan de secretaris-generaal, de directeur Financieel-Economische Zaken, de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de Auditdienst Rijk en de Algemene Rekenkamer.

§ 9. Instructies aan niet-ondergeschikten

Artikel 26

Mandaat en volmacht worden uitgeoefend met inachtneming van:

- a. ter zake geldende algemeen verbindende voorschriften, beleidsregels, de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, Aanwijzingen voor de rijksdienst en andere van toepassing zijnde regelingen, circulaire en instructies;
- b. de in de beschrijving van de administratieve organisatie voorgeschreven medeparaafprocedures alsmede andere afspraken omtrent afstemming en coördinatie.

Artikel 27

1. Het krachtens mandaat, volmacht of machtiging ondertekenen van stukken geschiedt als volgt:
De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:
(handtekening)
(naam functionaris)
(functie)
2. Het krachtens mandaat, volmacht of machtiging ondertekenen van automatisch gegenereerde stukken geschiedt als volgt:
De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:
(naam functionaris)
(functie)
Dit bericht is automatisch gegenereerd en bevat daarom geen handtekening.
3. In uitzondering op het tweede lid kan een automatisch gegenereerd stuk ook met handtekening worden ondertekend. De ondertekening geschiedt dan zoals genoemd in het eerste lid.

§ 10. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 28

Het Besluit mandaat, volmacht en machtiging LNV 2017 wordt ingetrokken.

Artikel 29

Een afschrift van dit besluit wordt gezonden aan de secretaris-generaal, de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering, de hoofden van dienst van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Algemene Rekenkamer.

Artikel 30

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2019. Indien de Staatscourant waarin dit besluit wordt geplaatst, wordt uitgegeven na 1 januari 2019, treedt het in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst, en werkt het terug tot en met 1 januari 2019.

Artikel 31

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit mandaat, volmacht en machtiging LNV 2019.

Dit besluit zal met de toelichting en de bijlage in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 7 december 2018

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten*

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen zes weken na de dag van dagtekening van deze Staatscourant een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's- Gravenhage.

BIJLAGE ORGANISATIE VAN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

I. Hoofdstructuur van de organisatie

1. Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bestaat uit het kernministerie en de buitendienst.
2. Het kernministerie bestaat uit:
 - a. de algemene leiding;
 - b. de beleidsonderdelen: het directoraat-generaal Agro en het directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied.
 - c. de stafdirecties:
 - 1°. de directie Bestuurlijke en Politieke Zaken;
 - 2°. de directie Communicatie;
 - 3°. de directie Financieel-Economische Zaken;
3. Onder het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ressorteert de volgende buitendienst: de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

II. Algemene leiding

1. De algemene leiding staat onder leiding van de secretaris-generaal.
2. De secretaris-generaal heeft tot taak de aangelegenheden, genoemd in artikel 4 van het Besluit mandaat, volmacht en machtiging LNV 2019.
3. Onder de secretaris-generaal ressorteert de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering.
4. De directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering heeft tot taak de aangelegenheden, genoemd in artikel 5 van het Besluit mandaat, volmacht en machtiging LNV 2019.

III. Het directoraat-generaal Agro

A. Algemeen

1. Het directoraat-generaal Agro staat onder leiding van een directeur-generaal.
2. Het directoraat-generaal Agro heeft tot taak:
 - a. het bevorderen van een transparante afweging tussen people, planet en profit, vanuit de optiek van het directoraat-generaal Agro, die voortdurend aan de orde is binnen het LNV-domein;
 - b. het stimuleren en faciliteren van verduurzaming en duurzame ontwikkeling van agroketens;
 - c. het bijdragen aan en zeker stellen van een adequate en duurzame voedselvoorziening en voedselzekerheid op nationaal, Europees en mondiaal niveau;
 - d. het met partners werken aan agroketens die voldoende veerkrachtig zijn om zich aan te passen aan klimaatverandering en waar mogelijk de gevolgen ervan opvangen en bijdragen aan het verminderen van broeikasgasemissies;
 - e. het versterken van de specifieke maatschappelijke betekenis en waarde van agro als bron van voedsel, en voor grondstoffen, biodiversiteit en beleving;
 - f. het vergroten van de maatschappelijke acceptatie van Nederlandse agroketens die bijdragen aan de welvaart in brede zin;
 - g. het versterken van de agroketens als kapitale dragers van de economie;
 - h. het onderhouden en versterken van een breed Europees en internationaal netwerk en het actief beïnvloeden van internationale besluitvormingsprocessen op het gebied van agro;
 - i. het vormen van beleid rondom het Gemeenschappelijk EU-Landbouwbeleid, de bijbehorende implementatiekeuzes in Nederland en het borgen van een EU-conforme uitvoering van het Gemeenschappelijk EU-Landbouwbeleid;
 - j. het daartoe onderhouden van een goed maatschappelijk netwerk.
3. Het directoraat-generaal Agro bestaat uit:
 - a. de directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn;
 - b. de directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit;
 - c. de directie Strategie, Kennis en Innovatie;
 - d. de directie Europees, Internationaal en Agro-economisch Beleid.

B. De directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

1. De directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn staat onder leiding van een directeur.
2. De directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn heeft tot taak:
 - a. het zorg dragen voor verduurzaming van dierlijke ketens;
 - b. het bevorderen van de markttoegang en marktbehoud in de derde landen voor dierlijke producten;

- c. het vormen van beleid inzake dierenwelzijn, dierproeven, diergezondheid, antibioticagebruik en crisismangement inzake dierziekten.

C. De directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

1. De directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit staat onder leiding van een directeur.
2. De directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit heeft tot taak:
 - a. het zorg dragen voor duurzame en gezonde plantaardige ketens met aandacht voor plantgezondheid, markttoegang van plantaardige producten en nieuwe verdelingsstechnieken, met aandacht voor een gezonde bodem als drager van het voedselsysteem;
 - b. het zorg dragen voor gewasbeschermings- en mestbeleid;
 - c. het zorg dragen voor voedselbeleid, waaronder voedselveiligheid, diervoeders en geneesmiddelen en de verduurzaming van het voedselsysteem;
 - d. het bijdragen van agroketens aan de klimaatdoelstellingen.

D. De directie Strategie, Kennis en Innovatie

1. De directie Strategie, Kennis en Innovatie staat onder leiding van een directeur.
2. De directie Strategie, Kennis en Innovatie heeft tot taak:
 - a. het zorg dragen voor een strategieontwikkeling voor de breedte van de beleidskernen;
 - b. het ontwikkelen en implementeren van een Strategische Kennis en Innovatieagenda;
 - c. het voeren van regie en het vertalen van de Strategische Kennis en Innovatieagenda naar integrale en meerjarige Kennis- en Innovatieprogramma's;
 - d. het vormen van beleid om de ontwikkeling in stand te houden van het kennis- en innovatiesysteem, het coördinerend opdrachtgeverschap, en instrumentontwikkeling en beheer;
 - e. het zorg dragen voor vakdepartementale onderwijsbeleid.

E. De directie Europees, Internationaal en Agro-economisch Beleid

1. De directie Europees, Internationaal en Agro-economisch Beleid staat onder leiding van een directeur.
2. De directie Europees, Internationaal en Agro-economisch Beleid heeft tot taak:
 - a. het ontwikkelen en inbrengen van de Nederlandse positie in besluitvormingstrajecten in de EU inzake het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid;
 - b. het doelmatig, doeltreffend en correct (doen) uitvoeren van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (inclusief het Plattelandsbeleid);
 - c. het zorg dragen voor mondiale handels- en investeringsbevordering en kennisuitwisseling in de agrofoodsector en het aansturen van het netwerk van landbouwraden op de ambassades;
 - d. het initiëren, ondersteunen, versterken en stimuleren van de Nederlandse inzet op mondiale voedselzekerheid;
 - e. het ontwikkelen van beleid op agro-economische vraagstukken;
 - f. het zorgdragen voor de EU- en Brexitcoördinatie voor het gehele ministerie.

IV. Het directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied

1. Het directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied staat onder leiding van een directeur-generaal.
2. Het directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied heeft tot taak:
 - a. het bevorderen van een transparante afweging tussen people, planet en profit, vanuit de optiek van het directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied, die voortdurend aan de orde is in het LNV-domein;
 - b. het beschermen en ontwikkelen van een veelzijdige natuur en wederzijdse versterking van ecologie en economie en de samenhang daartussen;
 - c. het bevorderen dat natuur, visserij en landelijk gebied wordt meegenomen in andere beleidsdomeinen en besluitvormingsprocessen;
 - d. het versterken van de maatschappelijke betekenis van natuur als bron van voedsel, en voor grondstoffen, biodiversiteit en beleving;
 - e. het onderhouden en versterken van een breed Europees en internationaal netwerk en het actief inzetten op het beïnvloeden van internationale besluitvormingsprocessen op het gebied van natuur, visserij en landelijk gebied;
 - f. het vormen van beleid rondom het Gemeenschappelijk EU-Visserijbeleid, de bijbehorende implementatiekeuzes in Nederland en het borgen van een EU-conforme uitvoering van het Gemeenschappelijk EU-Visserijbeleid;
 - g. het optreden als managementautoriteit voor het Europees Visserijfonds en het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij;

- h. het zorg dragen voor de vormgeving van een duurzame visserij op de kust- en binnenwateren, waarbij inbegrepen een duurzame aquacultuur;
 - i. het voeren van de regie over de aanpak van regionale knelpunten en het sluiten van regio deals en de in het kader daarvan aan te wenden financiële middelen;
 - j. het versterken van de samenwerking met de regio;
 - k. het zorg dragen voor aansluiting van landelijk beleid op de gebiedsgerichte aanpak vanuit samenhangende thema's en regionale uitdagingen;
 - l. het onderhouden en versterken van een breed, landsdekkend netwerk van regionale partners;
 - m. het behouden, ontwikkelen en versterken van de vitaliteit van het landelijk gebied.
3. Het directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied heeft twee directeuren die, ieder voor zich, verantwoordelijk zijn voor één portefeuille.

V. De directie Bestuurlijke en Politieke Zaken

1. De directie Bestuurlijke en Politieke Zaken staat onder leiding van een directeur.
2. De directie Bestuurlijke en Politieke Zaken heeft tot taak:
 - a. het bedienen van bewindslieden en ambtelijke top opdat zij hun politieke, inhoudelijke en bedrijfsmatige eindverantwoordelijkheid voor het functioneren van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ten volle waar kunnen maken;
 - b. het coördineren en het onderhouden van contacten met het parlement en de inhoudelijke voorbereiding voor de ministerraad;
 - c. het inhoudelijk coördineren van de stroom van stukken voor het parlement en de ministerraad en de administratieve ondersteuning daarvan;
 - d. het stimuleren en het coördineren van samenwerking tussen de dienstonderdelen waaronder de samenwerking tussen beleid en uitvoering;
 - e. het adviseren over alle stukken die naar de politiek-ambtelijke top en naar buiten toe komen en gaan, waaronder alle stukken voor de Tweede Kamer, de ministerraad en onderraden;
 - f. het verspreiden van kennis over politiek-bestuurlijke processen binnen het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het zorg dragen dat politieke aspecten in beleidsprocessen worden meegewogen;
 - g. het inhoudelijk voeren van het secretariaat van de bewindspersonenstaf en de bestuursraad en de administratieve ondersteuning daarvan;
 - h. het bieden van ondersteuning aan de leden van de bestuursraad voor hun portefeuilletaken en aangelegenheden die het gehele Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit betreffen;
 - i. het coördineren en het voorbereiden van structurele ambtelijke overleggen waaronder het Secretaressen-Generaal (SGO), de bestuursraad en de directeurenlunch en incidentele overleggen waaronder heisessies van de bestuursraad en directeurenconferenties;
 - j. het coördineren van en het adviseren over bestuurlijke-organisatorische processen binnen het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
 - k. het behandelen van aanvragen en ondersteuning voor Koninklijke onderscheidingen, de registratie en het beheer van relatiegeschenken, het coördineren en adviseren over activiteiten rond een overlijden en het coördineren en adviseren over evenementen;
 - l. het inhoudelijk coördineren van de stroom van stukken gericht aan de bewindspersonen en de ambtelijke top en de administratieve ondersteuning daarvan;
 - m. het houden van toezicht op de toepassing en naleving van de geldende wet- en regelgeving inzake de verwerking van persoonsgegevens door een functionaris voor de gegevensbescherming;
 - n. het adviseren over het beleid ten aanzien van financiële belangen (compliance);
 - o. het zorgdragen voor het toezicht en het geven van advies over de integrale beveiliging van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, waaronder begrepen het (laten) onderzoeken van incidenten, het opstellen en onderhouden van de lijst vertrouwensfuncties en de coördinatie van veiligheidsonderzoeken;
 - p. de coördinatie van de departementale crisisbeheersing;
 - q. het facilitair ondersteunen van de bewindspersonen;
 - r. het adviseren over transitie/positionering van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
3. De administratief ondersteunende werkzaamheden, genoemd in het tweede lid, onderdelen c, g en l worden verricht door de directie Bureau Bestuursraad van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.
4. De in het tweede lid, onderdelen k, m, n, o en q genoemde taken worden verricht door de directie Bureau Bestuursraad van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.
5. De directie verricht de coördinatie van de departementale crisisbeheersing, genoemd in het tweede lid, onderdeel p, ook voor het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

VI. De directie Communicatie

1. De directie Communicatie staat onder leiding van een directeur.
2. De directie Communicatie heeft tot taak:
 - a. het ontwikkelen, vormgeven en uitvoeren van strategisch communicatieadvies rond de communicatieprioriteiten;
 - b. het schrijven van speeches voor de minister en de ambtelijke top en het verzorgen van tekstadvies op prioritaire stukken;
 - c. het adviseren en ondersteunen van de minister en de ambtelijke top op het gebied van publiciteit en externe optredens, zowel reactief als proactief;
 - d. het volgen, strategisch inzetten en innoveren van online media in de interne en externe communicatie;
 - e. het faciliteren en organiseren van externe optredens;
 - f. het ontwikkelen en uitvoeren van het (corporate) communicatiebeleid;
 - g. het realiseren van samenhang in en het bevorderen van kwaliteit van communicatie, zowel on- als offline in woord en beeld;
 - h. het beheer van de Rijkshuisstijl;
 - i. het dagelijks anticiperen en reageren op de actualiteit door middel van woordvoering, het schrijven van nieuws- en persberichten, het onderhouden van pers- en mediacontacten, het ontwikkelen van mediastrategieën en het organiseren van persbijeenkomsten;
 - j. het adviseren aan beleidsdirecties over de wijze waarop communicatie kan bijdragen aan beleidsvorming, implementatie en de samenwerking op communicatiegebied, onder andere met betrekking tot de kabinetsbrede communicatie;
 - k. het verzorgen van de interne communicatie binnen het departement;
 - l. het zorgdragen voor het beheer van diverse on- en offline corporate communicatiekanalen van het ministerie, zoals social media accounts, waaronder het vervullen van de liaisonfunctie tussen de redactie van Rijksoverheid.nl en de directie Communicatie;
 - m. het adviseren over en het produceren van relevant beeldmateriaal ter ondersteuning van de interne en externe communicatie;
 - n. het beheer van de rijksbrede mediatheek;
 - o. het begeleiden van inkoop van communicatiediensten en -producten;
 - p. het beantwoorden en doorgeleiden van burgercorrespondentie;
 - q. het coördineren van de crisiscommunicatie in samenwerking met de directie Bestuurlijke en Politieke Zaken van het Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
 - r. het (laten) uitvoeren van communicatieonderzoek.
2. De directie Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat verricht de in het tweede lid, onderdeel e, genoemde taak, het ondersteunen bij het organiseren van externe optredens ook voor de directie Communicatie van het Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
3. De directie Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat verricht de in het tweede lid, onderdeel l, genoemde taak, het vervullen van de liaisonfunctie tussen de redactie van Rijksoverheid.nl en de directie Communicatie ook voor de directie Communicatie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
4. De directie Communicatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat verricht de in het tweede lid, onderdelen h, m, n, o en p genoemde taken ook voor de directie Communicatie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

VII. De directie Financieel-Economische Zaken

1. De directie Financieel-Economische Zaken staat onder leiding van een directeur.
2. De directie Financieel-Economische Zaken heeft tot taak:
 - a. het zorg dragen voor een betrouwbare wijze van begroten en verantwoorden van de begrotingsmiddelen;
 - b. het zorg dragen voor transparante advisering inzake de besluitvorming over de allocatie van begrotingsmiddelen (budget);
 - c. het houden van toezicht op de rechtmatige, doelmatige en doeltreffende besteding van begrotingsmiddelen;
 - d. het bieden van optimale ondersteuning aan de hoofden van dienst van het kernministerie en de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit in de begrotings- en verantwoordingscyclus;
 - e. het bieden van optimale ondersteuning op financieel gebied aan de eigenaar inzake de doelmatigheid en continuïteit van de uitvoering van de organisatie, en het toezien op het goed functioneren van het LNV-sturingsmodel;
 - f. het houden van toezicht op de rechtmatige en doelmatige inzet van publieke middelen door externe organisaties, waarvoor de minister stelselverantwoordelijk is;

- g. het onderhouden van contacten met de Belastingdienst, de Auditdienst Rijk en de Algemene Rekenkamer;
 - h. het begeleiden van beleidsevaluaties en beleidsdoorlichtingen en het bewaken van de uitvoering ervan;
 - i. het coördineren van de evaluatiecyclus van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
 - j. het voeren van de centrale financiële administratie en verstrekken van informatie daaruit;
 - k. het houden van toezicht op de rechtmatige en doelmatige inzet van middelen uit de Europese fondsen ELFPO, EFMZV en ELGF;
 - l. het geven van nadere voorschriften voor het inrichten en bijhouden van de administratie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en van de daaronder ressorterende buitendienst;
 - m. het verzorgen van aangiften inzake de Wet op de omzetbelasting 1968 (BTW) voor het directoraat-generaal Agro, het directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied, de directie Bestuurlijke en Politieke Zaken en de directie Communicatie;
 - n. het verzorgen van aangiften inzake de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
 - o. het opstellen van adviezen in het kader van de managementcyclus en het ontwikkelen van het LNV-sturingsmodel;
 - p. het opstellen van het jaarverslag van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
 - q. het beoordelen van financieel-economische en budgettaire gevolgen van het beleid;
 - r. het uitbrengen van adviezen over begrotingsvraagstukken en financieel-economische beleidsadviezen;
 - s. het voorbereiden en het samenstellen van de jaarlijkse begrotingen en de daarmee samenhangende suppletore begrotingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
 - t. het erkennen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland als betaalorgaan voor de Europese fondsen ELFPO, EFMZV en ELGF.
3. De directie wordt ondersteund door de afdeling Financiële Diensten en Administratie (FDA) van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat op het gebied van financiële administratie.

VIII. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

1. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit staat onder leiding van een inspecteur-generaal.
2. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit heeft tot taak:
 - a. het werken aan de veiligheid van voedsel- en niet-voedsel producten om de gezondheid van mens, dier en het milieu te beschermen;
 - b. het zorg dragen voor handhaving van wet- en regelgeving waarvoor de minister (mede) verantwoordelijkheid draagt op het terrein van land- en tuinbouw, natuur, visserij, diergezondheid en welzijn, milieu, dierproeven en voedselveiligheid, onverminderd de terreinen die voor andere opdrachtgevers worden uitgevoerd;
 - c. het verzamelen en verdelen van inlichtingen en het uitvoeren van analyses ter vergroting van inzicht, aard en omvang van (niet-)naleving;
 - d. het doen van onderzoek naar risico's en informeren van de buitenwereld over risico's en risicoreductie;
 - e. het fungeren als centraal meldpunt voor consumenten, bedrijven, laboratoria, de Europese Commissie en andere landen op het gebied van voedselveiligheid;
 - f. het samenwerken met de Europese Voedsel Veiligheidsautoriteit en de internationale voedselautoriteiten;
 - g. het bewaken en bevorderen van de gezondheid van planten waarmee een bijdrage wordt geleverd aan een gezonde groene sector van internationaal aanzien, een gezonde en veilige land- en tuinbouw en een landschap met een hoge biodiversiteit;
 - h. het voorkomen dat ziekten, plagen en ongewenste planten binnen Nederland en over de wereld worden verspreid en het bevorderen dat planten, ziekten, plagen en onkruiden op een veilige en duurzame wijze worden beheerst;
 - i. het voorkomen van dierziekten en verspreiding ervan binnen Nederland;
 - j. het optreden als coördinerend controle orgaan voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid;
 - k. het uitoefenen van verificaties en controles van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en de Meststoffenwet;
 - l. het verlenen van ontheffingen van maatregelen ter bestrijding van plantenziekten op grond van de Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
 - m. het verrichten van taken waaronder het verlenen, schorsen en intrekken van ontheffingen, erkenningen, vergunningen, getuigschriften en gezondheidscertificaten, het nemen van maatregelen en het doen van aanwijzingen op het terrein van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, de Wet dieren, Wet op de dierproeven, de Plantenziektenwet, de Landbouwwet, de Landbouwkwaliteitswet, de Wet natuurbescherming, de Wet implementatie Nagoya Protocol, Wet verbod pelsdierhouderij,

- Visserijwet 1963 en de Gezondheidswet en de daarmee samenhangende besluiten;
- n. het ontwikkelen van de kennisagenda en bijdragen aan strategische kennisontwikkeling;
 - o. het verzorgen van opleidingen voor managers en (bij)scholing voor handhavers op het gebied van toezicht en opsporing;
 - p. het voeren van de LNV brede regie en het zorg dragen van de opdrachtverstrekking en de uitvoering op het gebied van 'specialties' huisvesting, zoals inspectiekantoren, archiefopslag, laboratoria, waaronder begrepen het tekenen van de akte van ingebruikgeving met het Rijksvastgoedbedrijf, het bepalen van de huisvestingsbehoefte en het op basis van rijksbeleid sturen van behoeftezoekers op regionale vestiging en volume op het gebied van huisvesting en huur van vastgoed met uitzondering van de pied-à-terres van de politieke top;
 - q. het verrichten van taken waaronder het verlenen van ontheffingen, het nemen van maatregelen en het doen van aanwijzingen op het terrein van de Wet Implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie en de daarmee samenhangende besluiten.
3. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit verricht de taak genoemd in het tweede lid, onderdeel p, ook voor het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.
 4. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit verricht de taak genoemd in het tweede lid, onderdeel q, alleen voor het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.
 5. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit bestaat uit:
 - a. de directie Strategie;
 - b. de directie Handhaven;
 - c. de directie Keuren;
 - d. de directie CFO/Financiën;
 - e. de directie Bedrijfsvoering;
 - f. het bureau Risicobeoordeling & Onderzoek (BuRO).

TOELICHTING

Bij koninklijk besluit van 26 oktober 2017, nr. 2017001804, is het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: Ministerie van LNV) ingesteld en bij koninklijk besluit van 26 oktober 2017, nr. 2017001803, is de naamgeving van het Ministerie van Economische Zaken veranderd in het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna: Ministerie van EZK). De Minister van LNV is, behoudens het groen onderwijs, belast met de behartiging van de aangelegenheden op de terreinen van landbouw, visserij, natuur, voedselkwaliteit en regionale economische ontwikkeling voor zover deze voor 26 oktober 2017 waren opgedragen aan de Minister van Economische Zaken.

Als gevolg hiervan en vooruitlopend op de definitieve vormgeving van het Ministerie van LNV en EZK is besloten om de organisatiestructuur aan de nieuwe situatie aan te passen. Daartoe is tijdelijk een nieuw mandaat- en organisatiebesluit voor het Ministerie van LNV en voor het Ministerie van EZK opgesteld, zodat beide ministeries hun eigen bewindspersonen goed zouden kunnen bedienen en hun taken kunnen blijven uitoefenen. In het mandaat- en organisatiebesluit van het Ministerie van LNV zijn de voor de organisatieonderdelen van dit ministerie uit te oefenen taken en de daarvoor benodigde bevoegdheden uitgewerkt. De vormgeving van beide ministeries was tijdelijk. De medezeggenschap is betrokken bij de definitieve organisatiestructuur van het Ministerie van LNV en het Ministerie van EZK zodat er een definitief mandaat- en een organisatiebesluit voor beide ministeries kan worden vastgesteld. De ondermandaatbesluiten van de hoofden van dienst zullen (opnieuw) vastgesteld worden.

De organisatieonderdelen directoraat-generaal voor Agro en Natuur en de buitendienst de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) van het voormalig Ministerie van Economische Zaken zijn in oktober 2017 overgegaan naar het Ministerie van LNV en zijn binnen de tijdelijke organisatie van het Ministerie van LNV op dezelfde wijze gepositioneerd. Het directoraat-generaal voor Agro en Natuur wordt nu opgesplitst in twee directoraten-generaal, het directoraat-generaal Agro en het directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied.

Verschillende organisatieonderdelen van het Ministerie van EZK, waaronder de directie Bedrijfsvoering en de directie Wetgeving en Juridische Zaken, verrichten ieder voor zich, de aan hen opgedragen taken en oefenen dezelfde bevoegdheden uit voor zowel het Ministerie van EZK als voor het Ministerie van LNV.

De afdeling Financiële Diensten en Administratie van de directie Financieel-Economische Zaken van het Ministerie van EZK voert de financiële administratie niet alleen uit voor het Ministerie van EZK, maar ook voor het Ministerie van LNV. De directie Regio onderdeel van het directoraat-generaal Bedrijfsleven en Innovatie en de directie Algemene Economische Politiek ressembleren ook formeel onder het Ministerie van EZK, maar zullen voor beide ministeries, voor zover nodig, grotendeels dezelfde taken verrichten en dezelfde bevoegdheden uitoefenen.

De directie Communicatie van het Ministerie van EZK verricht een aantal van haar taken ook voor de directie Communicatie van het Ministerie van LNV.

De onder het Ministerie van EZK ressorterende buitendiensten, de Dienst ICT Uitvoering (DICTU) en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl), zijn baten-lastenagentschappen die diensten verrichten zowel in opdracht van het Ministerie van LNV als van het Ministerie van EZK. Daarnaast kunnen deze baten-lastenagentschappen ook diensten verrichten voor andere opdrachtgevers.

De directie Bestuurlijke en Politieke Zaken van het Ministerie van LNV oefent ook een taak uit voor het Ministerie van EZK, namelijk de coördinatie van de departementale crisisbeheersing.

De NVWA verricht een aantal taken op het gebied van energie-etikettering en op het gebied van 'specialties' huisvesting (ook) voor het Ministerie van EZK. Eén taak oefent de NVWA alleen uit voor het Ministerie van EZK, namelijk het toezicht houden op de naleving van de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie.

Het voorgaande is tot uitdrukking gebracht in het besluit en de bijlage van dit besluit alsmede in paragraaf 7 van het Besluit mandaat, volmacht en machtiging EZK 2019.

Het besluit voorziet in mandaat, volmacht en machtiging aan de secretaris-generaal, de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering en aan de hoofden van dienst van het Ministerie van LNV. In de bijlage wordt de hoofdstructuur van het kernministerie en van de buitendienst van het Ministerie van LNV beschreven. Naast de organisatiestructuur wordt in de bijlage tevens opgenomen welke functionarissen leiding hebben over de in de bijlage genoemde dienstonderdelen en met welke taken deze dienstonderdelen zijn belast. In artikel 6 van dit besluit hebben de hoofden van dienst mandaat, volmacht en machtiging verkregen voor aangelegenheden op hun werkterrein. Door de omschrijving van de taken in de bijlage is op hoofdlijnen aangegeven wat tot het werkterrein van de hoofden van dienst behoort. In dit besluit wordt bij het verlenen van mandaat steeds het verlenen van volmacht en machtiging voor het verrichten van andere handelingen dan een besluit of een privaatrechtelijke rechtshandeling mede betrokken. Onder mandaat wordt ingevolge artikel 10:1 van de Algemene wet

bestuursrecht (hierna: de Awb) verstaan: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen. Een besluit is ingevolge artikel 1:3 van de Awb: een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling. De Minister van LNV is een bestuursorgaan. Volmacht heeft betrekking op privaatrechtelijke rechtshandelingen. Een voorbeeld daarvan is het sluiten van een overeenkomst. De gevolmachtigde handelt niet namens een (bestuurs)orgaan, zoals bij mandaat, maar namens een rechtspersoon. Het Ministerie van LNV is géén rechtspersoon. Dat is in dit geval de Staat der Nederlanden. Overeenkomsten worden dus aangegaan door de Staat, vertegenwoordigd door de Minister van LNV. Is er een volmacht verleend, dan wordt getekend door de gevolmachtigde ambtenaar, namens de minister.

Artikel 10:12 van de Awb bepaalt dat de inhoud van de bepalingen over mandaat uit afdeling 10.1.1 van de Awb van overeenkomstige toepassing is indien een bestuursorgaan aan een ander, werkzaam onder zijn verantwoordelijkheid, volmacht verleent tot het verrichten van privaatrechtelijke handelingen of machtiging verleent tot het verrichten van feitelijke handelingen. Bevoegdheidstoedeling binnen het ministerie inzake besluiten, privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen kan hierdoor op een uniforme wijze in één besluit worden geregeld. Volmacht is geregeld in Boek 3, titel 3, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW). De daarin opgenomen bepalingen gelden echter voor volmacht aan ondergeschikten van de minister slechts voor zover zij niet in strijd zijn met de artikelen 10:2 tot en met 10:11 van de Awb. Inzake volmacht aan niet-ondergeschikten is het BW onverkort van toepassing. Bij andere handelingen dan een besluit of een privaatrechtelijke rechtshandeling (machtiging) kan gedacht worden aan niet-schriftelijke beslissingen en aan feitelijke handelingen. Voorbeelden daarvan zijn: het opmaken en verzenden van andere schriftelijke stukken dan besluiten, het in ontvangst nemen of uitreiken van stukken en het doen van mededelingen. De verlening van mandaat, volmacht en machtiging in dit besluit kan uiteraard alleen betrekking hebben op aangelegenheden ten aanzien waarvan de minister bevoegd is. Voor de goede orde zij er voorts op gewezen dat in dit besluit slechts mandaat, volmacht en machtiging van de Minister van LNV aan de orde is. Voor het nemen van een besluit of het aangaan van een overeenkomst is vaak niet de Minister van LNV alléén bevoegd, maar is ook de instemming van één of meer andere ministers vereist. Bij besluiten is in dit verband bepalend wat in de desbetreffende wetgeving is geregeld. Voor privaatrechtelijke rechtshandelingen is het Besluit privaatrechtelijke rechtshandelingen 1996 van belang, waarin voor een aantal gevallen overeenstemming met de Minister van Financiën is voorgeschreven.

Mandaat, volmacht en machtiging passen bij uitstek bij de figuur van de ministeriële verantwoordelijkheid. Daarom wordt ook steeds bij besluiten en privaatrechtelijke rechtshandelingen tot uitdrukking gebracht dat de ondertekenende ambtenaar dit doet namens de minister (artikel 10:10 van de Awb en artikelen 8 en 27 van het onderhavige besluit). De minister is steeds verantwoordelijk voor al hetgeen wordt gedaan door zijn ambtenaren, in het bijzonder ook wanneer hij hen mandaat, volmacht en machtiging heeft verleend. Daarom zijn zij ook gehouden om de minister inlichtingen te verschaffen over de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheden en om door de minister gegeven instructies op te volgen (artikel 10:6 van de Awb en artikelen 7 en 26 van het onderhavige besluit). Die instructies kunnen algemeen zijn of per geval gegeven worden. Het verlenen van mandaat betekent niet, dat de minister niet meer bevoegd zou zijn de betrokken bevoegdheid uit te oefenen en dat nog slechts de gemandateerde die bevoegdheid zou hebben. De minister blijft altijd bevoegd de bevoegdheid zelf uit te oefenen (artikel 10:7 van de Awb). De minister kan het mandaat ook te allen tijde intrekken (artikel 10:8 van de Awb). In dit besluit is steeds algemeen mandaat, volmacht en machtiging aan de orde. Daarnaast is ook mandaat, volmacht en machtiging voor een bepaald geval mogelijk. Uiteraard is daarvoor een uitdrukkelijke beslissing van de minister vereist. In beginsel zal die in geval van mandaat en volmacht steeds schriftelijk worden gegeven.

Sinds 10 oktober 2010 zijn de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba een onderdeel geworden van Nederland. De Minister van LNV is ook voor die eilanden op zijn terrein verantwoordelijk. De wetgeving waarin de verantwoordelijkheid specifiek is toebedeeld aan de Minister van LNV is opgenomen in de bijlage bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (de IBES-lijst). Het mandaat, volmacht en machtiging ziet niet alleen op de bevoegdheden van de Minister van LNV op het grondgebied van het Europese deel van Nederland, maar ook op het grondgebied van Caribisch Nederland.

Artikel 2

In de bijlage worden de hoofdstructuur van het kernministerie en de buitendienst van het ministerie beschreven. Artikel 2 van het Coördinatiebesluit organisatie en bedrijfsvoering rijksdienst 2011 bepaalt dat de organisatie van een ministerie bij beschikking wordt vastgesteld. Met de vaststelling van de bijlage wordt hieraan gevolg gegeven met betrekking tot het Ministerie van LNV. Naast de organisatiestructuur wordt in de bijlage tevens opgenomen welke functionarissen leiding hebben over de in de bijlage genoemde dienstonderdelen en met welke taken deze dienstonderdelen zijn belast. In artikel 6,

eerste lid, en in de op grond van artikel 10 vastgestelde ondermandaatbesluiten van de hoofden van dienst hebben deze functionarissen mandaat, volmacht en machtiging verkregen op hun werkterrein. Door de omschrijving van de taken in de bijlage is op hoofdlijnen aangegeven wat tot het werkterrein van de functionarissen hoort.

Artikel 3

In dit artikel is bepaald waarop mandaat, volmacht en machtiging géén betrekking heeft. Dat betekent dat uitsluitend de minister bevoegd is. Het vaststellen van beleidsregels en ministeriële regelingen worden in het tweede lid aangemerkt als aangelegenheden waarvan de aard zich tegen verlening van mandaat, volmacht en machtiging verzet waardoor alleen de minister dergelijke regelingen mag vaststellen. Daarop zijn een paar uitzonderingen mogelijk gemaakt namelijk:

voor het vaststellen van ministeriële regelingen als bedoeld in artikel 31a van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren en artikel 5.2 van de Wet dieren, voor het nemen van besluiten die noodzakelijk zijn ter uitvoering van Europese verordeningen op het gebied van het Europees Visserijbeleid en voor het vaststellen van beleidsregels door de inspecteur-generaal van de NVWA.

In het derde lid zijn bepaalde ambtsdragers en colleges opgesomd. Stukken die bestemd zijn voor deze ambtsdragers en colleges kunnen slechts door de minister worden afgedaan, ongeacht de inhoud ervan (behalve in de onderdelen e en f genoemde uitzonderingen). De vermelding van de in de onderdelen a, b en c genoemde aangelegenheden spreekt vanzelf, gelet op de ministeriële verantwoordelijkheid. Ook in de onderdelen d, g en h gaat het om aangelegenheden waarbij mandaat in het algemeen niet wenselijk moet worden geacht. De opsomming in dit derde lid is limitatief. Dat betekent echter niet dat stukken, geadresseerd aan anderen dan de in dit lid genoemden, nooit door de minister behoeven te worden afgedaan. Integendeel, het zal regelmatig voorkomen dat stukken die bestemd zijn voor anderen dan de in het derde lid genoemden door de minister worden afgedaan. Memoranda of Understanding worden door de bewindspersoon ondertekend. Het is echter mogelijk dat de Minister van LNV deze bevoegdheid ad hoc mandateert aan functionarissen van het Ministerie van LNV.

Artikel 4

Het ligt in de rede bij de mandaatverlening aan de secretaris-generaal allereerst- in het eerste lid, onderdeel a- de aangelegenheden te vermelden, die voortvloeien uit de taak waarmee hij is belast op grond van het koninklijk besluit van 18 oktober 1988, houdende regeling van de functie en verantwoordelijkheid van de secretaris-generaal. In de toelichting bij dat besluit is die taak nader omschreven:

- zorg voor coördinatie en integratie van het beleid binnen het ministerie en voor de relatie tussen politiek en ministerie;
- zorg voor personeel, financiën, organisatie en bedrijfsvoering;
- zorg in verband met de ministeriële verantwoordelijkheid (informatieverstrekking naar de minister; staatsrechtelijke kennis op peil houden bij het ambtelijk apparaat).

De secretaris-generaal heeft voorts – op grond van het eerste lid, onderdeel b, – mandaat, volmacht en machtiging voor het vaststellen van ministeriële regelingen als bedoeld in artikel 31a van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren en voor artikel 5.2 van de Wet dieren. Tevens is hem mandaat, volmacht en machtiging verleend voor het nemen van besluiten die noodzakelijk zijn ter uitvoering van Europese verordeningen op het gebied van het Europees Visserijbeleid. Er kan in deze gevallen niet altijd gewacht worden op een besluit van de minister. Het is belangrijk dat er in een crisissituatie snel kan worden gehandeld en dat niet slechts één functionaris hiervoor bevoegd is en daarom komt de bevoegdheid voor het vaststellen van ministeriële regelingen als bedoeld in artikel 31a van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren en voor artikel 5.2 van de Wet dieren tevens toe aan de directeur-generaal Agro en de bevoegdheid voor het nemen van besluiten die noodzakelijk zijn ter uitvoering van Europese verordeningen op het gebied van het Europees Visserijbeleid ook toe aan de directeur-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied.

Waar in het eerste lid, onderdeel c, gesproken wordt over 'circulaires', gaat het om circulaires als bedoeld in de Aanwijzingen voor de Rijksdienst omtrent het gebruik en de inrichting van circulaires van 18 juni 1986 (Stcrt. 1986, nr. 118): een schriftelijke mededeling van algemene aard, afkomstig van de rijksoverheid, die is gericht tot en wordt gezonden aan een aantal bestuursorganen, een aantal publiekrechtelijke dan wel privaatrechtelijke rechtspersonen of een groep natuurlijke personen buiten de rijksoverheid. Het gaat hier dus om extern gerichte circulaires. Het vaststellen van intern gerichte circulaires of management letters behoort uiteraard ook tot de taken van de secretaris-generaal, maar valt reeds onder onderdeel a, van het eerste lid van dit artikel. De werkterreinen van de hoofden van dienst, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, zijn in de meeste gevallen niet tot in detail vastgelegd. Dat is meestal ook niet nodig. Er zijn echter gevallen waarin het van belang is een werkterrein te beschrijven, bijvoorbeeld als het gaat om wijzigingen in werkterreinen of om de taakverdeling tussen

stafdiensten en andere dienstonderdelen. De secretaris-generaal is daartoe dan bevoegd. Het is van belang het eerste lid, onderdeel e, te lezen in verband met artikel 6, eerste lid, waar het mandaat van de hoofden van dienst aan de orde is. De in deze bepalingen neergelegde systematiek komt op het volgende neer:

De hoofden van dienst hebben mandaat (en volmacht en machtiging) op hun werkterrein, behalve voor de aangelegenheden die aan de minister zijn voorbehouden, de aangelegenheden waarvoor aan de secretaris-generaal of aan de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering is verleend of de aangelegenheden die aan een ander hoofd van dienst zijn opgedragen. De uitzondering voor aangelegenheden waarvoor aan de secretaris-generaal mandaat is verleend kan ook betrekking hebben op aangelegenheden op het werkterrein van een hoofd van dienst, ten aanzien waarvan de secretaris-generaal heeft meegedeeld dat zij door hem zullen worden behandeld. De hoofden van dienst moeten steeds beoordelen of aangelegenheden op hun werkterrein door de secretaris-generaal of door de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering of door de minister moeten worden behandeld. Indien dat het geval is moeten zij die aangelegenheden aan de secretaris-generaal, de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering respectievelijk de minister voorleggen en hebben zij daarvoor geen mandaat. De secretaris-generaal legt aangelegenheden die naar zijn oordeel door de minister moeten worden behandeld aan de minister voor. Daarvoor heeft hij dan geen mandaat. Indien een hoofd van dienst aan de secretaris-generaal een aangelegenheid voorlegt, omdat deze naar het oordeel van het hoofd van dienst door de secretaris-generaal moet worden behandeld, maar de secretaris-generaal van mening is dat de aangelegenheid door een ander hoofd van dienst of de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering moet worden behandeld – omdat die aangelegenheid tot diens werkterrein behoort – legt de secretaris-generaal die aangelegenheid aan dat andere hoofd van dienst of aan de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering ter behandeling voor. Voor die aangelegenheid heeft dan niet de secretaris-generaal, maar het andere hoofd van dienst of de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering mandaat. Met de in het tweede lid, onderdeel g, opgenomen opsomming van personeelsaangelegenheden ten aanzien waarvan de secretaris-generaal bevoegd is, wordt de bevoegdheidsverdeling zo inzichtelijk mogelijk gemaakt. Indien de secretaris-generaal niet bevoegd is, hangt het van de taakverdeling tussen de directeur Bedrijfsvoering, de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering en de overige hoofden van dienst af wie bevoegd is. Voorts is de secretaris-generaal bevoegd om beslissingen op bezwaarschriften te nemen tegen besluiten van de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering op het terrein van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector, de Wet openbaarheid van bestuur, de Wet hergebruik van overheidsinformatie en de Algemene verordening gegevensbescherming. Indien niet de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering maar de secretaris-generaal zelf de primaire besluiten op bovengenoemde terreinen heeft genomen zal echter de minister de beslissing op het bezwaarschrift moeten nemen. Tenslotte kan de secretaris-generaal op grond van artikel 9, vierde lid, de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering ondermandaat, volmacht en machtiging verlenen voor aangelegenheden op zijn werkterrein inclusief P&O-aangelegenheden. Voor zover P&O-aangelegenheden door de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering in ondermandaat genomen worden, zullen de beslissingen op bezwaarschriften tegen deze besluiten door de secretaris-generaal worden genomen.

Artikel 5

De directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering is bevoegd voor taken op zijn werkterrein zoals in dit artikel van het mandaatbesluit omschreven. Naast de algemene taken op het terrein van organisatie en bedrijfsvoering van het gehele ministerie heeft de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering een bijzondere taak op het terrein van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (hierna: WNT). De ambtenaren van de Eenheid toezicht WNT van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties controleren op het terrein van LNV of rechtspersonen, instellingen en topfunctionarissen die onder de WNT vallen zich daadwerkelijk houden aan de verplichtingen in deze wet. De conclusies van hun onderzoek dragen zij vervolgens over aan de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering. De directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering is verantwoordelijk voor de uitvoering van de tweede fase van het toezicht op de naleving van de WNT op LNV-terrein. Hij bepaalt hoe gevolg wordt gegeven aan de conclusies uit de onderzoeksfase. Dat kan onder meer betekenen dat hij een instelling, rechtspersoon of topfunctionaris een last onder dwangsom oplegt.

Artikel 6

Artikel 6 bevat de kern van het mandaat van de hoofden van dienst. Daarbij is het werkterrein van ieder hoofd van dienst het uitgangspunt. Onder het werkterrein van een hoofd van dienst valt ook de bevoegdheid om onder meer klachten, verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob), verzoeken op grond van de Wet hergebruik van overheidsinformatie (hierna: Who),

verzoeken op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG), schadevergoedingen, schikkingen en ingebrekestellingen op zijn werkterrein af te handelen. Voor de afhandeling van Wob-verzoeken geldt dat deze door een hoofd van dienst of de door hem ondergemandateerde functionaris zelf kan worden afgedaan tenzij hij van oordeel is dat het verzoek op grond van de Wob niet of niet geheel kan worden ingewilligd of hij weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat de geldende voorschriften ruimte laten voor verschillende uitleg over de vraag of het verzoek al dan niet moet worden ingewilligd of hij weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat inwilliging of weigering van het verzoek belangrijke maatschappelijke, politieke of publicitaire gevolgen kan hebben. In deze gevallen dient op grond van artikel 4, eerste lid, onderdeel g, de secretaris-generaal op het Wob-verzoek te beslissen. Een hoofd van dienst kan in elk geval wel zelf op het Wob-verzoek beslissen, indien de beslissing niet meer bevat dan de mededeling dat de gevraagde informatie niet op het ministerie aanwezig is dan wel indien in de beslissing alleen gebruik wordt gemaakt van de weigeringsgrond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob.

In artikel 6, zevende lid, heeft de inspecteur-generaal van de NVWA, in aanvulling op het mandaat, volmacht en machtiging voor aangelegenheden in het eerste lid, ook mandaat, volmacht en machtiging ten aanzien van het vaststellen van beleidsregels op zijn eigen werkterrein. Voorts heeft de inspecteur-generaal van de NVWA de bevoegdheid gekregen om bezwaar- en beroepszaken te behandelen op zijn eigen werkterrein.

Voor een uiteenzetting over de systematiek van de bevoegdheidsverdeling tussen de hoofden van dienst, de secretaris-generaal en de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering wordt verwezen naar de toelichting op artikel 4.

Artikel 7

De in dit besluit opgenomen instructies zijn beperkt tot enkele algemene aspecten en de wijze van afdoening van stukken. Dat laat uiteraard onverlet dat nog tal van nadere instructies gegeven kunnen worden, met name ook op inhoudelijk terrein. Ingevolge artikel 10:6 van de Awb kunnen deze instructies zowel per geval als in het algemeen gegeven worden. Niet vereist is, dat zij schriftelijk worden gegeven; het kan dus ook mondeling. De in onderdelen a en b genoemde aspecten spreken voor zich. Uiteraard dienen het geldende recht, bestaande aanwijzingen en (medeparaaf)procedures in acht genomen te worden. Bij twijfel omtrent het geldende recht kan daarover advies worden ingewonnen bij de directie Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van EZK.

Artikelen 8 en 27

Het is van belang dat een ieder zich er voortdurend van bewust is, dat zij handelt onder ministeriële verantwoordelijkheid. In veel gevallen zal het ook aangewezen zijn om uitdrukkelijk schriftelijk kenbaar te maken dat men handelt namens de minister.

Het tweede lid is van toepassing op de ondertekening van berichten die automatisch worden aangemaakt en – vaak in grote hoeveelheden tegelijk – verzonden worden zoals bijvoorbeeld bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland het geval is bij de Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB.

In sommige omstandigheden kan bij geautomatiseerde berichten een handtekening nodig zijn. Gedacht kan worden aan de situatie dat een handtekening in het buitenland staande praktijk is bij bepaalde besluiten.

Daarom is in het derde lid de mogelijkheid opgenomen dat er alsdan toch een handtekening kan worden geplaatst op een automatisch gegenereerd stuk.

Artikelen 9 en 10

Er zij op gewezen dat de bepalingen in de Awb over mandaat en de bepalingen in dit besluit mede van toepassing zijn op ondermandaat, volmacht en machtiging. Dat betekent dat ook voor ondermandaat geldt dat het zich niet kan uitstrekken tot aangelegenheden die aan de minister zijn voorbehouden, dat het te allen tijde kan worden ingetrokken, dat de mandaatgever altijd bevoegd blijft de gemandateerde bevoegdheid zelf uit te oefenen, dat de mandaatgever aan de gemandateerde per geval of in het algemeen instructies kan geven en dat de gemandateerde op verzoek van de mandaatgever inlichtingen dient te verschaffen. De in artikel 8 opgenomen formulering dient in geval van ondermandaat ongewijzigd te worden toegepast. Het is niet de bedoeling dat ook de verlener van het ondermandaat in deze formulering wordt vermeld. In het tweede lid van artikel 10, tweede lid, zijn wat betreft P&O-aangelegenheden enige beperkingen opgenomen op de bevoegdheid van de hoofden van dienst om ondermandaat te verlenen. Het derde lid geeft de mogelijkheid die beperkingen weer ongedaan te maken, indien de secretaris-generaal daartoe schriftelijk besluit. De hoofden van dienst stellen hun

eigen ondermandaatbesluit vast en bieden hun eigen ondermandaatbesluit aan ter publicatie in de Staatscourant.

Artikel 11

Dit voorschrift geldt voor de figuren ondermandaat en volmacht en machtiging. Uitgezonderd zijn machtigingen, zowel algemene als voor een bepaald geval, die mondeling worden gegeven.

Artikel 12

Er zij op gewezen dat de voorziening van artikel 12, tweede lid, beperkt is tot het geval van afwezigheid van de hoofden van dienst. Voor alle andere gevallen dient voor de bevoegdheidsverlening aan een plaatsvervanger gebruik te worden gemaakt van de figuur van het ondermandaat (artikel 10).

Artikel 13

Dit artikel geeft een uitwerking aan artikel 10:11 van de Awb. Voorheen werd in dit soort gevallen wel gesproken over 'ondertekeningsmandaat', maar strikt genomen is hier geen sprake van mandaat. De beslissing is immers reeds door de minister genomen. Alleen de schriftelijke vastlegging ervan is nog niet geschied in de vorm, waarin hij bekend zal worden gemaakt. Indien de minister niet kan ondertekenen, bijvoorbeeld door verblijf in het buitenland, kan dit worden gedaan door de secretaris-generaal.

Artikel 14

In dit artikel worden de dienstonderdelen van het Ministerie van EZK genoemd die taken verrichten voor het Ministerie van LNV.

Artikelen 15 tot en met 24

In deze artikelen worden de bevoegdheden van de verschillende hoofden van dienst van het Ministerie van EZK, de directeur Regio vallend onder de directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie van het Ministerie van EZK en het hoofd van de afdeling Financiële Diensten en Administratie van de directie Financieel-Economische Zaken van het Ministerie van EZK opgesomd.

Artikel 18

In het tweede lid wordt bepaald dat de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van EZK beslissingen op bezwaarschriften inzake personeelsaangelegenheden ten aanzien van medewerkers kan nemen waarvan salarisschaal 1 tot en met 14 geldt. Hiervan uitgezonderd zijn de beslissingen op bezwaarschriften tegen besluiten die de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van EZK zelf in mandaat heeft genomen en de beslissingen op bezwaarschriften tegen besluiten die door onder de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van EZK ressorterende medewerkers in mandaat zijn genomen. Aan de secretaris-generaal is voor deze gevallen mandaat, volmacht en machtiging verleend in artikel 5, tweede lid, onder d. De directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van EZK is voorts bevoegd ten aanzien van een aantal beslissingen ten aanzien van personeel in deze schalen. Ten aanzien van overige besluiten in deze schalen geldt dat het hoofd van dienst bevoegd is. Een aantal P&O-aangelegenheden voor schalen 1 tot en met 14 zijn bij de hoofden van dienst neergelegd. Voor deze P&O-aangelegenheden dient wel intern tussen de hoofden van dienst van LNV en de directeur Bedrijfsvoering van het Ministerie van EZK afstemming plaats te vinden, waarbij de interne procedureafspraken in acht worden genomen. Het gaat om de volgende P&O-aangelegenheden:

- het verlenen van buitengewoon verlof op grond van artikel 34 van het ARAR met uitzondering van buitengewoon verlof van lange duur ten behoeve van het vervullen van een functie bij een internationale volkenrechtelijke organisatie;
- het opleggen van disciplinaire straffen op grond van artikel 81 ARAR;
- het verlenen van ontslag op grond van artikel 96 ARAR;
- het schorsen op grond van artikel 91 ARAR;
- het verminderen van bezoldiging tijdens schorsing op grond van artikel 92 ARAR;
- het beslissen over terugkeergarantie, anders dan op grond van het sociaal flankerend beleid;
- het toekennen van een schadeloosstelling, kostenvergoeding of een geldelijke tegemoetkoming

- hoger dan € 10.000 op grond van artikel 69 van het ARAR en
- het verlenen van ontslag op grond van artikel 49I van het ARAR.

Artikel 22

Aan de directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van EZK is in het eerste lid mandaat, volmacht en machtiging verleend op het gebied van de behandeling van bezwaar- en beroepszaken. In dit verband is van belang de bijzondere bepaling met betrekking tot de behandeling van bezwaar- en beroepszaken in artikel 4, eerste lid, onderdelen g, j, k, en l, tweede lid, onderdeel d. Daarnaast kan de secretaris-generaal ondermandaat verlenen aan de directeur Transitie en aansturing bedrijfsvoering voor het nemen van beslissingen op bezwaarschriften die zien op personele aangelegenheden.

Verder is van belang artikel 6, achtste lid. In dit artikellid is de bevoegdheid voor de behandeling van bezwaar- en beroepsprocedures op zijn eigen werkterrein neergelegd bij de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

In het tweede lid is vastgelegd dat de directeur Wetgeving en Juridische Zaken exclusief bevoegd is voor opdrachtverstrekkingen aan externe juridische dienstverleners op het werkterrein van alle hoofden van dienst met uitzondering van verplichtingen op het werkterrein van de inspecteur-generaal van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit van het Ministerie van LNV. De directie Wetgeving en Juridische Zaken werkt voor beide ministeries waardoor deze uitzondering ook geldt voor de algemeen directeur van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van EZK en de directeur-hoofdinspecteur van het Agentschap Telecom van het Ministerie van EZK.

Artikel 24

De algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van EZK is bevoegd voor het behandelen van bezwaarschriften die in mandaat zijn genomen of behandeld door hem zelf of zijn medewerkers inclusief het nemen van beslissingen op bezwaarschriften. Daarnaast is de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van EZK bevoegd om beroepszaken op zijn werkterrein te behandelen en om beroep, hoger beroep en voorlopige voorzieningen procedures in te stellen zolang het geen betrekking heeft op personele aangelegenheden (artikel 24, tweede lid).

Overigens wordt nog gewezen op artikel 10:3 derde lid, van de Awb. Hierin wordt bepaald dat mandaat tot het beslissen op een bezwaarschrift niet wordt verleend aan degene die het besluit waartegen het bezwaar zich richt, krachtens mandaat heeft genomen. Beslissingen op bezwaarschriften tegen primaire besluiten die de algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van EZK zelf in mandaat heeft genomen dienen derhalve door een bevoegde functionaris op het kernministerie of door de minister te worden genomen.

De directeur Wetgeving en Juridische Zaken van het Ministerie van EZK is bevoegd om verplichtingen aan te gaan inzake het verlenen van opdrachten aan externe juridische dienstverleners voor het Ministerie van LNV en voor het Ministerie van EZK. Hiervan uitgezonderd zijn de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van EZK en het Agentschap Telecom Ministerie van EZK. Zij mogen wel zelf verplichtingen aangaan inzake het verlenen van opdrachten aan externe juridische dienstverleners op hun werkterrein. Zie de artikelen 6, negende lid, en 22, tweede lid.

Artikel 25

In dit artikel wordt geregeld dat specifieke hoofden van dienst van het Ministerie van EZK ondermandaat, volmacht en machtiging kunnen verlenen aan onder hen ressorterende medewerkers. Daarnaast is geregeld dat de EZK-ondermandaatbesluiten van deze specifieke hoofden van dienst van het Ministerie van EZK ook gelden voor de werkzaamheden die ze voor LNV verrichten.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten*